Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет педагогічної освіти і мистецтва
Кафедра теорії та методик дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри теорії та методик дошкільної освіти

 Іванна ПУКАС

«26» серпня 2026 року
Зі змінами від
«30» вересня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

STREAM-ОСВІТА ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за освітньо-професійною програмою Дошкільна освіта. Логопедія
спеціальності 012 Дошкільна освіта
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка
мова навчання українська

2026-2027 навчальний рік

Розробник програми: І. О. Газіна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методик дошкільної освіти

Ухвалено на засіданні кафедри теорії та методик дошкільної освіти

Протокол № 10 від 26 серпня 2026 року

Зі змінами
Протокол № 12 від «30» вересня 2026 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми Мар’яна ГОРДІЙЧУК

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. **Мета вивчення навчальної дисципліни:** Метою вивчення навчальної дисципліни є підготовка висококваліфікованого фахівця, готового до впровадження нових інноваційних інтегрованих підходів в освітній процес ЗДО, а саме STREAM-освіти дітей дошкільного віку з метою формування культури наукового, інженерного мислення.

2. **Обсяг дисципліни**

Найменування показників	**Характеристика навчальної дисципліни**	
	денна форма здобуття вищої освіти	**заочна форма здобуття вищої освіти**
Рік навчання	4	4
Семестр вивчення	7	7
Кількість кредитів ЄКТС	4 кредити ЄКТС	4 кредити ЄКТС
Загальний обсяг годин	120 год.	120 год.
Кількість годин навчальних занять	40 год.	16 год.
Лекційні заняття	18 год.	6 год.
Практичні заняття	22 год.	10 год.
Самостійна робота	80 год.	104 год.
Форма підсумкового контролю	**залік**	**залік**

3. Статус дисципліни – вибірковий освітній компонент за вибором здобувачів вищої освіти.

4. Передумови для вивчення дисципліни.
вибірковий освітній компонент за вибором здобувачів вищої освіти.

5. Програмні компетентності навчання:
Навчальна дисципліна сприяє формуванню у здобувачів таких компетентностей:
Загальні компетентностей (ЗК):

- Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.
- Здатність працювати в команді.

Спеціальні компетентності (СК):

- Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку; розвитку логіко-математичної компетентності у дітей раннього і дошкільного віку.
- Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.
- Здатність використання знань у повсякденному житті;
- Здатність застосовувати знання у пракичних ситуаціях.
- Здатність критично мислити та вміти вирішувати проблеми/

6. Очікуванні результати навчання з дисципліни:

Набуті знання з навчальної дисципліни STREAM-освіти (Science, Technology, Reading/Writing, Engineering, Arts, Mathematics) можна ефективно застосовувати майбутньому вихователю в закладі дошкільної освіти для всебічного розвитку дітей:

- Проводити прості досліди, наприклад, спостереження за властивостями води (плаває/тоне), вирощування рослин тощо.
- Спостереження за природою**:** інтегрувати науку в прогулянки — спостерігати за погодою, вивчати зміни в природі, пори року.
- Використовувати інтерактивні ігри та мобільні додатки, що сприяють ранньому знайомству з технікою (наприклад, вивчення форм, кольорів, звуків через планшети).
- Навчати дітей основам безпечної взаємодії з сучасними пристроями.
- Створювати тематичні казки чи історії, де задіяні елементи STREAM.
- Розвивати мовлення через обговорення побаченого в експериментах чи технологічних іграх.
- Використовувати LEGO-конструктори чи інші моделі для створення споруд, мостів, техніки. Це сприяє розвитку просторового мислення та уяви.
- Організовувати творчі завдання на побудову конструкцій із природних матеріалів (гілки, камінці) або картону.
- Інтегрувати STREAM через творчість: малювати наукові теми (планети, тварини, природа), створювати аплікації чи моделі.
- Вивчати музику та ритми, пов’язані із математичними поняттями (ритм як "математика в дії").
- Використовувати ігрові методи для вивчення чисел, форм, розмірів, порівняння (більше/менше, вище/нижче).
- Включати математичні задачі в повсякденні заняття: підрахунок іграшок, сортування за кольорами або розмірами.
- Впроваджувати короткострокові проєкти: створення "вулкану", будівництво "містечка", вивчення сезонних явищ.
- Інтегрувати знання з різних дисциплін у цікавій для дітей формі: наприклад, під час вивчення геометричних фігур створювати їх у конструюванні, малюванні та знаходити в природі

7. Засоби діагностики результатів навчання: презентації, написання есе, питання та тестові завдання поточного контролю, модульної контрольної роботи, методи самоконтролю та самооцінки, зокрема із використанням модульного об’єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища Moodle та ін.

8. Програма навчальної дисципліни

Денна форма здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем		**Кількість годин**			
		разом	**у тому числі**		
			лекційні заняття	**практичні заняття**	**самостійна робота**
ЗМ 1.					

Тема 1. Теоретичні засади STREAM -освіти.		4	2	2	
Тема 2. STREAM-освіта – інноваційний підхід до розвитку, виховання й навчання дітей дошкільного віку.		4	2	2	
Тема 3.Міжпредметна інтеграція – провідний принцип STREAM-освіти.		4	2	2	
Тема 4. Використання засобів STREAM-освіти в освітній діяльності ЗДО (інтегровані заняття; дослідницька діяльність, проєктні технології, кооперативні форми роботи; конструювання.		14	2	2	**10**
Тема 5. Альтернативна програма «STREAM-освіта» або Стежинки у Всесвіт. Методичні засади.		14	2	2	**10**
Тема 6. Освітній напрям: «Природничі науки, або Подорож Весвітом».		14	2	2	**10**
Тема 7. Освітній напрям: «Технології, або Таємничі перетворення».		14	2	2	**10**
Тема 8. Освітній напрям: «Читання і письмо, або Мандрівка до Країни Слів».		14	2	2	**10**
Тема 9. Освітній напрям «Мистецтво, або Таємниці Дивосвіту».		14	2	2	**10**
Тема 10. Освітній напрям «Математика, Логіка, або Пізнаємо красу.		12		2	**10**
Тема 11. Освітній напрям: «Інжиніринг, або Маленькі винахідники».		12		2	**10**
Разом годин		**120**	**18**	**22**	**80**

Заочна форма здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	**Кількість годин**	
	разом	**у тому числі**

		лекційні заняття	практичні заняття	самостійна робота
ЗМ 1.				
Тема 1. Теоретичні засади STREAM -освіти.	6	2	-	**4**
Тема 2. STREAM-освіта – інноваційний підхід до розвитку, виховання й навчання дітей дошкільного віку.	12	2	-	**10**
Тема 3.. Міжпредметна інтеграція – провідний принцип STREAM-освіти.	12	2	-	**10**
Тема 4. Використання засобів STREAM-освіти в освітній діяльності ЗДО (інтегровані заняття; дослідницька діяльність, проєктні технології, кооперативні форми роботи; конструювання.	10		-	**10**
Тема 5. Альтернативна програма «STREAM-освіта» або Стежинки у Всесвіт. Методичні засади.	12		2	**10**
Тема 6. Освітній напрям: «Природничі науки, або Подорож Весвітом».	12		2	**10**
Тема 7. Освітній напрям: «Технології, або Таємничі перетворення».	12		2	**10**
Тема 8. Освітній напрям: «Читання і письмо, або Мандрівка до Країни Слів».	12		2	**10**
Тема 9. Освітній напрям «Мистецтво, або Таємниці Дивосвіту».	12		2	**10**
Тема 10. Освітній напрям «Математика, Логіка, або Пізнаємо красу.	10		-	**10**
Тема 11. Освітній напрям: «Інжиніринг, або Маленькі винахідники».	10		-	**10**
Разом годин	**120**	**6**	**10**	**104**

9. Форми поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль проводиться з метою перевірки рівня підготовки здобувачів вищої освіти за визначеною темою; забезпечення зворотного зв’язку між викладачем та здобувачами вищої освіти, управління навчальною мотивацією здобувачів. Поточний контроль проводиться у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, виступів

здобувачів при обговоренні теоретичних питань, виконанні практичних завдань, а також у формі тестування та ін.

Форма модульного контролю: модульна контрольна робота.

Форма підсумкового контролю: залік.

Можливе використання модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища Moodle та ін.

10. **Критерії оцінювання результатів навчання**

Оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view), «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (зі змінами та доповненнями) (https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKufF/view)

В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Положення про дистанційне навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (https://drive.google.com/file/d/1c--sYRfDI_iAT7L766LprKB-x9GGKaEy/view).

Організація навчання. Здобувачі беруть участь у заняттях, виконують завдання у зазначені строки. У разі пропусків, технічних або безпекових перешкод повідомляють викладача за першої можливості та погоджують строки й спосіб відпрацювання. Оцінювання, перескладання й оскарження результатів здійснюються за чинними положеннями К-ПНУ: https://kpnu.edu.ua/osvitnii-protses/.

Доброчесність. Роботи мають відображати власний аналіз здобувача й містити покликання на використані джерела. Плагіат, списування, фабрикація даних і джерел неприпустимі; порушення розглядають за процедурами К-ПНУ. Кодекс академічної доброчесності (нова редакція) та відповідні положення: https://integrity.kpnu.edu.ua/normatyvna-baza/.

Штучний інтелект. У цьому ОК дозволено допоміжне використання ШІ для пошуку ідей, структурування матеріалу, мовного редагування й моделювання навчальних прикладів із перевіркою фактів та джерел. Відповідно до Положення про використання штучного інтелекту в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка https://drive.google.com/file/d/1eDvHgbvZUYojWNwNwkIED66qGDPPpHrB/view здобувач зазначає інструмент, мету й обсяг застосування, наводить запит, позначає згенеровані фрагменти та описує власне доопрацювання; для прямого цитування й графічних об'єктів указує розробника, назву, версію системи та дату генерації. Відповідальність за зміст несе здобувач. Заборонено приховувати використання ШІ, подавати його результати як власну оригінальну роботу, фабрикувати спостереження або вводити персональні й конфіденційні дані.

Безпечна й доступна взаємодія. Обов'язкові повага, недискримінаційна мова та конфіденційність. Навчальні випадки подають знеособлено; розкриття особистого травматичного досвіду не вимагається. За потреби з викладачем узгоджують доступний формат матеріалів і рівноцінне завдання. Під час повітряної тривоги діють за інструкціями безпеки університету.

Академічна мобільність. Право та визнання результатів освітньої академічної мобільності регламентується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1loCd22OHJF-z9v5NxyRQgoMNvRDha8KI/view).

Неформальна освіта. Визнання результатів навчання окремих тем курсу шляхом неформальної/інформальної освіти здобувачами вищої освіти регламентується Порядком визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view).

Кількісне оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни денна та заочна форми здобуття вищої освіти

Змістовиц модуль		**Сума**
Поточний контроль	МКР	100
50 балів	50 балів	

Поточний контроль

Поточне оцінювання здійснюється на підставі якісного аналізу теоретичних знань здобувача вищої освіти, виконання студентом практичних завдань та самостійної роботи. Враховується рівень сформованості програмних компетентностей навчання, що містяться в ОПП.

Максимальний бал оцінки поточної успішності студентів на навчальних заняттях – 12 балів.

Пропущені заняття студент має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Здобувачу освіти, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів. Здобувач освіти, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, студент повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Якщо здобувач освіти не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, не виконав модульну контрольну роботу (МКР), або отримав менше ніж 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види роботи, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного і/або модульного контролю.

Критерії оцінювання результатів навчання на навчальних заняттях

Рівні нав-чальних досягнень	**Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)**	**Критерії оцінювання**
Початковий (понятійний)	1	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом з курсу на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні»; потреба у безперервній самоосвіті не виявляється. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.

	2	Здобувач вищої освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні»; може самостійно знайти в підручнику відповідь; самооцінка готовності до професійної діяльності завищена; потреба у самоосвіті не виявляється. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
	3	Здобувач вищої освіти намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; демонструє окремі, не систематизовані знання; практичні вміння професійної діяльності не сформовані; творчість і самостійність при виконанні професійних завдань відсутні; самооцінка готовності до професійної діяльності завищена; потреба у безперервній самоосвіті не виявляється. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
Середній (репродуктивний)	4	Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями з курсу, знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його, орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; творчість при виконанні професійних завдань не виявляється, самостійність недостатня; самооцінка готовності до професійної діяльності завищена; потреба у безперервній самоосвіті відсутня. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
	5	Здобувач вищої освіти знає більше половини навчального матеріалу, розуміє сутність навчальної дисципліни, вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; сформовані лише окремі вміння перенесення теорії в практику; професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості майбутнього педагога знаходяться у стадії формування; творчість при виконанні професійних завдань не виявляється, самостійність недостатня; самооцінка готовності до професійної діяльності завищена; потреба у безперервній самоосвіті відсутня. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
	6	Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє користуватися додатковими джерелами; професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості майбутнього педагога знаходяться у стадії формування; сформовані окремі вміння застосовування теорії на практиці; творчість при виконанні професійних завдань не виявляється, самостійність недостатня; самооцінка готовності до професійної діяльності ближче до адекватної; потреба у безперервній самоосвіті відсутня. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.

Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал з курсу, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; самостійно користуватися додатковими джерелами. У здобувача в основному сформовані професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості, проте окремі з них проявляються ситуаційно; при виконанні професійних завдань творчість не виявляється; самооцінка професійної готовності в основному адекватна; готовність до неперервної самоосвіти недостатньо виразна. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	8	Знання здобувача вищої освіти досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати. У здобувача в основному сформовані професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості; вміння застосовувати на практиці теорію навчання та виховання сформовані недостатньо; творчість виявляється при виконанні лише окремих професійних завдань; самооцінка професійної готовності в основному адекватна; готовність до неперервної самоосвіти недостатньо виразна. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	9	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки; може самостійно опрацьовувати матеріал. У здобувача в основному сформовані професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості; вміння застосовувати на практиці теорію навчання та виховання в основному сформовані; при виконанні професійних завдань виявляються лише елементи творчості і самостійності; самооцінка професійної готовності в основному адекватна; готовність до неперервної самоосвіти недостатньо виразна. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
Високий (творчо-професійний)	10	Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями з курсу та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни. У здобувача сформовані професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості; студент переконаний у вагомості творчої спрямованості навчання дітей дошкільного віку; сформовані вміння застосовувати теорію на практиці; готовність до самоосвіти. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

	11	Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію. У здобувача сформовані професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості; студент переконаний у необхідності творчої спрямованості навчання дітей дошкільного віку; сформовані вміння застосовувати теорію на практиці; адекватна професійна самооцінка; готовність до неперервної самоосвіти. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	12	Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах. У здобувача сформовані професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості; сформовані вміння застосовувати теорію на практиці; творчість і самостійність у виконанні професійних завдань; адекватна професійна самооцінка; готовність до неперервної самоосвіти. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

Самостійна робота

Контроль за самостійною роботою відбувається на практичних заняттях, за 12-бальною системою оцінювання.

Організація та оцінювання самостійної роботи здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до «Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» https://drive.google.com/file/d/1Dzh4W6JnffoEkRh30ks795Q2yKBHFqjb/view.

Самостійна робота передбачає опрацювання матеріалу лекційних занять, попередню підготовку до практичних занять; виконання завдань і вправ в позааудиторний час; самостійне вивчення окремих теоретичних питань курсу; підготовку до написання модульної контрольної роботи

Контроль за самостійною роботою здійснює викладач на практичних заняттях. Оцінка за самостійну роботу є складовою загальної оцінки, що виставляється здобувачеві за поточний контроль.

Модульна контрольна робота

Вивчення змістового модуля завершується написанням модульної контрольної роботи.

Мета її написання – виявити знання і вміння з дисципліни, рівень професійного мислення майбутніх спеціалістів, сформованість у них професійно-ціннісних орієнтацій, індивідуальний педагогічний стиль, творчість і самостійність у виконанні.

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі.

Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів. Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Науково-педагогічні працівники К-ПНУ, керуючись принципами академічної свободи, мають право вільно обирати методи, засоби навчання та діагностики результатів навчання, впроваджуючи студентоцентроване навчання, дистанційні технології, забезпечуючи індивідуальні освітні траєкторії та якісні освітні послуги відповідно до потреб, особливостей і можливостей здобувачів вищої освіти.

Відповідно МКР можна складати: у формі тестування, відповідей на теоретичні та практичні питання, комбіновані.

Тестові завдання оцінюються у 1 бал за кожну правильну відповідь.

Рівні навчальних досягнень	
високий рівень	28-30
достатній рівень	23-27
середній рівень	18-22
початковий рівень	0-17

Відповіді на теоретичні та практичні питання модульної контрольної роботи оцінюються відповідно до таких критеріїв:

Рівні навчальних досягнень	**Характеристика знань і умінь здобувача**
високий рівень 28-30	Здобувач вищої освіти у відповідях демонструє глибокі знання з освітнього компоненту, повною мірою володіє матеріалом, що дозволяє виявляти розуміння змісту предмету, його основних положень, категоріального апарату тощо, може обґрунтовувати свої судження, аргументуючи правильну відповідь, наводити необхідні приклади, логічно та послідовно формулює текст відповідей на поставлені завдання. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
достатній рівень 23-27	Результати відповідей здобувача вищої освіти відповідають тим самим вимогам, що й для високого рівня, але при цьому здобувач допускає певні неточності та незначні помилки. Здобувач володіє матеріалом, правильно відповідаючи на поставлені завдання, логічно формулює відповіді, намагаючись аргументувати їх. Здобувач уміє наводити власні приклади на підтвердження своїх думок. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
середній рівень 18-22	Відповіді здобувача вищої освіти дозволяють виявити знання і розуміння основних положень предмета, певне володіння категоріальним апаратом, проте характеризуються фрагментарністю, відсутністю повноти та аргументованості. Здобувач допускає помилки при відповідях на питання МКР, не вміє достатньо обґрунтувати свої судження і наводити приклади; викладає матеріал непослідовно Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
початковий рівень 0-17	Відповіді здобувача вищої освіти не виявили знань та розуміння основних положень предмета, що спричинило значну кількість помилок або, взагалі, повну/часткову відсутність відповідей. Здобувач не вміє логічно побудувати відповідь, обґрунтовувати свої судження, плутається у

	розумінні категоріального апарату тощо. Під час підготовки до відповіді (або в процесі відповіді) наявні ознаки академічної недоброчесності.

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни – сумарна підсумкова оцінка за багатобальною шкалою рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчальної дисципліни (певного кредитного модуля) упродовж його вивчення.

Залік – це форма підсумкового контролю, що передбачає оцінювання рівня сформованості компетентностей на основі засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на підставі поточного контролю та контрольних заходів.

Здобувач вищої освіти, який не має академічної заборгованості за результатами поточного контролю з освітнього компонента, підсумковою формою контролю, за яким встановлено залік, отримує підсумкову рейтингову оцінку, яка визначається як сума рейтингової оцінки за навчальні заняття та рейтингових оцінок контрольних заходів з цього освітнього компонента.

Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти оцінювання результатів навчання є досягнення ним мінімального порогового рівня оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компоненту та мінімального порогового рівня оцінки за освітнім компонентом загалом, який складає 60% від максимально можливої кількості балів, визначеної відповідними нормативними документами К-ПНУ.

Оцінювання навчальних досягнень з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до таблиці відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни	**Оцінка за шкалою ЄКТС**	**Підсумкова оцінка за національною шкалою**
90-100	A (відмінно)	Зараховано / Passed
82-89	B (дуже добре)	
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	не зараховано / Passed
34 і менше	F (незадовільно з обов’язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	

Якщо здобувач вищої освіти не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях; не виконав або виконав МКР менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Здобувачі вищої освіти, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю з навчальної дисципліни, отримує оцінку F за шкалою ЄКТС та «не зараховано» за національною шкалою.

Здобувач вищої освіти, який має академічну заборгованість за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни у формі заліку, зобов'язаний ліквідувати її в терміни, визначені графіком ліквідації академічної заборгованості.

Перескладання рейтингових оцінок (від 60 і більше балів) з метою їх підвищення дозволяється лише у виняткових випадках за погодженням з деканом факультету та з дозволу ректора університету.

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна.

Вивчення курсу не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення (комп'ютерний клас із доступом до інтернет), використання проектора й ноутбука / персонального комп'ютера для створення презентацій у форматі MS Power Point або інших. Передбачається застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE. Можливе використання застосунків для проведення онлайнових відеоконференцій.

12. Рекомендована література:

Основна:

1. STREAM-освіта, або Стежинки у Всесвіт : альтернативна програма формування культури інженерного мислення в дошкільників / автор. колектив ; наук. керівник К.Л. Крутій. Запоріжжя : ТОВ «ЛІПС» ЛТД, 2018. 146 с. https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2022/02/opys-programy-stezhyny-u-vsesvit_ns.pdf
2. Газіна І.О. Інноваційні технології в освітній діяльності закладів дошкільної освіти: Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : Видавець Панькова А. С., 2021. 210 с. http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/9698?show=full&locale-attribute=ru
3. Григорян І. М. Пошуково-дослідницька діяльність дошкільників у природному довкіллі : навчально-методичний посібник. Полтава, 2022. 198 с. https://ed.pano.pl.ua/media/3654
4. Концепція розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти) від 05.08.2020. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/960-2020%D1%80#Text
5. Крутій К. Л., Стеценко І. Б. Блоково-тематичне планування освітньої діяльності з дітьми молодшого дошкільного віку за альтернативною програмою формування культури інженерного мислення в дошкільників «STREAM-освіта, або Стежинки у Всесвіт». Запоріжжя : ТОВ «ЛІПС» ЛТД, 2018. 160 с.
6. Світ інноваційних можливостей: актуальні питання розвитку STEM-освіти : колективна монографія / за заг. ред. О. Є. Стрижака, Ю. І. Завалевського. Київ, 2023. 254 с. http://school7.org/foto/document/%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F%20(%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%94%D0%BA%D1%82%20%D0%A1.97-128).pdf

Скрипка Г., Гагаріна Н. STREAM-проєкти в роботі з дошкільниками : навчально-методичний посібник / за заг. ред. Н. Тарапаки. Кропивницький : КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», 2022. 92 с. https://drive.google.com/file/d/10fnPLJ0-YEoInwAwyv4LaNvSlG657PI3/view

Додаткова:

1. STEM-освіта: теорія і практика : анотований каталог / укладачі: С. М. Грицай, С. В. Кода. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. 52 с.

2. STEM-освіта: проблеми та перспективи: анотований каталог / упоряд., О.О. Патрикеєва, О.В. Лозова, С.Л. Горбенко, Н.С. Буркіна. Київ: ДНУ «ІМЗО», 2017. 20 с.
3. Антонюк В. З. Цілісна наукова картина світу як елемент STREAM-освіти дошкільників. Освіта дітей раннього та дошкільного віку в Україні: сучасний стан і перспективи розвитку : Матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції (10–12 червня 2021 року) / за заг. ред. О. С. Семенова. Луцьк : ФОП Іванюк В. П., 2021. 164 с
4. Бирка М. Ф. STEM-освіта як сучасна інновація: метод. посіб. Чернівці: Ін -т післядиплом. пед. освіти, 2019. 27 с.
5. Бороденко В. Таємниці знайомих предметів. Дошкільне виховання. 2022. № 5. С. 24
6. Виховання справжніх дослідників допомагає STREAM-освіта.
7. Буданцева Н. І., Будянська О. М. Формування мовленнєвої компетенції майбутніх першокласників з використанням STREAM-освіти. Логопед. 2019. № 7. С. 25–27. 9
8. Газіна І. О. STREAM в системі дошкільної освіти. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів [електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. Вип. 22. С. 449–452.
9. Газіна І.О. Інноваційні технології в освітній діяльності закладів дошкільної освіти: Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : Видавець Панькова А. С., 2021. 210 с.
10. Газіна І.О. Методика формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку : Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : Видавець Панькова А. С., 2021. 384 с.
11. Гончарова Н. Глосарій термінів, що визначають сутність поняття STEM-освіта. Інформаційний збірник для директора школи та завідуючого дитячим садочком. 2018 Вип. 17-18 (41) С. 90-92
12. Державний стандарт дошкільної освіти. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
13. Дубініна О. В. Досвід реалізації методики "STEM-школа з побудови модульного орігамі. Освіта та розвиток обдарованої особистості. 2022. № 4. С. 88-93
14. Зеленська Л. Крап, крап, крап – хмаринка плаче. Проєкт освітньої діяльності за напрямами STREAM-освіти. Дитячий садок. Управління. 2022. № 1. С. 28– 31.
15. Іванов С. STEM-освіта в Україні : шляхи впровадження у початковій школі. Учитель початкової школи. 2020. № 5-6. С. 4-5.
16. Крутій К. Л., Стеценко І. Б. Блоково-тематичне планування освітньої діяльності з дітьми молодшого дошкільного віку за альтернативною програмою формування культури інженерного мислення в дошкільників «STREAM-освіта, або Стежинки у Всесвіт». Запоріжжя : ТОВ «ЛІПС» ЛТД, 2018. 160 с.
17. Костенко О. І. Симфонія моря. Бібліотечка вихователя дитячого садка. 2021. № 6. С. 31–34. Конспект музикотерапевтичного заняття з елементами STREAMосвіти та здоров'язбережувальних технологій для дітей старшого дошкільного віку.
18. Крутій К. Л. STREAM-освіта, або Стежинки у Всесвіт. Концептуальні засади парціальної програми формування культури мислення в дошкільників. Інформаційний збірник для директора та завідувача дитячого садочка. 2017. № 9-10 (62), травень. С. 57-76.
19. Крутій К., Деснова І. Ігрова діяльність, дитяче експериментування і STREAM-освіта. Дошкільне виховання. 2022. № 5. С. 4–9.
20. Крутій К.Л., Стецнко І.Б. Планування: «примітивне всезнайство» чи науковий підхід? Блоково-тематичне планування освітньої діяльності з дітьми молодшого дошкільного віку за альтернативною програмою формування культури інженерного мислення в

дошкільників «STREAM-освіта, або Стежинки у Всесвіт» на перший квартал. Запоріжжя : ТОВ “ЛІПС” ЛТД, 2018. С.3-12.
21. Кузьменко Ю. Прецікава штука лід. Дослідим його як слід! Освітня ситуація для дітей старшої групи (за програмою "Stream-освіта або Стежинки у Всесвіт"). Дошкільне виховання. 2022. № 12. С. 22–25.
22. Кузьменко Ю., Шалда Н. Веселкові кольори літньої пори. Освітня ситуація для дітей старшої групи (за програмою "STREAM-освіта, або Стежинки у Всесвіт"). Дошкільне виховання. 2022. № 6. С. 32– 36.
23. Програма освіти дітей раннього та дошкільного віку «Освіта і піклування / Education & Care» / В.А. Воронов, К.В. Ковальчук, Н.В. Піканова, О.Д. Рейпольська, С.О. Сисоєва, К.Ю. Станкевич. Київ: ФОП В.Б. Ференець, 2021. 130 с.
24. Проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії інноваційного розвитку України на період до 2030 року». URL : https://mon.gov.ua/storage/app/media/gromadske-obgovorennya/2018/10/22/innovatsiynogo-rozvitku-ukraini.pdf
25. Шалда Н. STREAM-освіта: потік інтегрованих знань. Дитячий садок. Управління. 2022. № 1. С. 6–9. STREAM-освіта в ДНЗ.
26. Шалда Н. Упроваджуємо STREAM-освіту. Методична панорама освітньої діяльності з дітьми. Дошкільне виховання. 2020. № 3. С. 9–13.
27. Шалда Н., Кузьміна Т. Світять весело в пітьмі ліхтарики й ліхтарі. Освітня ситуація для дітей середньої групи за програмою "STREAM-освіта, або Стежинка у Всесвіт". Дошкільне виховання. 2021. № 12. С. 28–31.

13. Рекомендовані джерела інформації:

https://mon.gov.ua/ua/	Міністерство освіти і науки України
http://ukrdeti.com/wp-content/uploads/2019/07	Алгоритм запровадження альтернативної програми формування культури інженерного мислення в дошкільників «STREAM-освіта, або Стежинки у Всесвіт»
http://do2.school19.zp.ua/wp-content/uploads/2018/01/STREAM_-_osvita_dosvid.pdf	«STREAM-освіта в дошкільному закладі. Система роботи з формування у дітей інженерного мислення»
http://ukrdeti.com/prezentaciya-alternativno%d1%97-programi-stream-osvita-abo-stezhinki-u-vsesvit/	Альтернативна програма “STREAM-освіта, або Стежинки у Всесвіт” (презентація)
http://vippo.org.ua/files/silskashkola/------1649880596199364.pdf	STEM-освіта: науково-теоретичні аспекти, досвід впровадження, перспективи розвитку
http://do2.school19.zp.ua/wp-content/uploads/2018/01/STREAM_-_osv	«STREAM-освіта в дошкільному закладі. Система роботи з формування у дітей інженерного мислення»
https://corr.ks.ua/files/Image/Documents/Constr.pdf	ВИХОВАТЕЛЬ Й МАЛЮКИ КОНСТРУЮЮТЬ ЗАЛЮБКИ Методичний посібник для роботи.
http://nv-internat.org.ua/wp-content/uploads/2017/10/ЛЕГО.pdf	Програма розвитку дитини від 2 до 6 років та методичні рекомендації «Безмежний світ гри з LEGO»

https://imzo.gov.ua/2022/08/15/lyst-imzo-vid-15-08-2022-22-1-10-1080-metodychni-rekomendatsii-shchodo-rozvytku-stem-osvity-v-zakladakh-zahal-noi-seredn-oi-ta-pozashkil-noi-osvity-u-2022-2023-navchal-nomu-rotsi/	Лист ІМЗО від 15.08.2022 № 22.1/10-1080 “Методичні рекомендації щодо розвитку STEM-освіти в закладах загальної середньої та позашкільної освіти у 2022/2023 навчальному році”
http://vippo.org.ua/files/silskashkola/------1649880596199364.pdf	STEM-освіта: науково-теоретичні аспекти, досвід впровадження, перспективи розвитку
http://ukrdeti.com/vistup-prof-katerini-krutij-iz-temi-stream-steam-stem-trendi-v-osviti-chi-evolyucijna-neobxidnist/	Виступ проф. Катерини Крутій із теми: “STREAM-STEAM-STEM: тренди в освіті чи еволюційна необхідність?”
https://www.youtube.com/watch?v=4e39lcmtT3I	Комплексна освітня програма для дітей раннього та передшкільного віку "Стежинки у Всесвіт" (презентація)
http://ukrdeti.com/category/stream-osvita-doshkilnikiv/	Сайт Катерини Крутій
https://www.facebook.com/groups/1674297176161226/	Група у Фейсбуці STREAM-освіта дошкільників
https://www.facebook.com/groups/SteginkiVsesvitSTREAM /	Група у Фейсбуці STREAM-освіта: досвід запровадження